

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне слідче управління

вул. Володимирська, 33, м. Київ, 01601, факс (044) 279-66-31, тел. (044) 255-84-88
www.ssu.gov.ua e-mail: san@ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 00034074

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ

м. Київ

«8» вересня 2023 року

Старший слідчий 3 відділу 1 управління досудового розслідування Головного слідчого управління СБ України Панов Ярослав Сергійович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 4202200000000992 від 22.07.2022 за ознаками вчинення злочинів передбачених ч. 1 ст. 258-3, ч. 5 ст. 111-1, ч. 2 ст. 111 та ч. 4 ст. 408 КК України, враховуючи наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 2, 36, 42, 276, 277, 278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Кліменкову Наталію Володимирівну, 21.02.1975 р.н., уродженку м. Волноваха, Донецької області, яка зареєстрована за адресою: Донецька обл., м. Маріуполь, вул. Карла Лібкнехта, буд. 106, кв. 22, громадянці України, яка проходить військову службу на посаді начальника приймального відділення 555 військового госпіталю Військово-медичного клінічного центру східного регіону – військова частина А1249, у військовому званні «молодший лейтенант медичної служби»,

про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених:

- **ч. 2 ст. 111 КК України**, тобто у вчиненні державної зради, тобто діянні, умисно вчиненому громадянином України на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній безпеці України, у формі переходу на бік ворога в період збройного конфлікту, в умовах воєнного стану;

- **ч. 4 ст. 408 КК України**, тобто у самовільному залишенні військової частини або місця служби з метою ухилитися від військової служби, а також нез'явлення з тією самою метою на службу у разі призначення, переведення, з відрядження, відпустки або лікувального закладу, вчинене в умовах воєнного стану або бойовій обстановці.

**Фактичні обставини кримінальних правопорушень,
у вчиненні яких підозрюється Кліменкова Н.В.**

24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН).

До складу ООН входять Україна, Російська Федерація (далі – РФ) та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН усі Члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 9 грудня 1981 року про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав, резолюціями № 2131 (XX) від 21 грудня 1965 року, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету, № 2625 (XXV) від 24 жовтня 1970 року, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН, № 2734 (XXV) від 16 грудня 1970 року, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 року, що містить Визначення агресії, – встановлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплено обов'язок держав утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX), серед іншого, визначено, що ознаками агресії є застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності чи політичної незалежності іншої держави, застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не мала, яка є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;
- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;
- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;
- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські та повітряні флоти іншої держави;
- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;

- дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;

- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівносильним наведеним вище актам, або її значна участь у них.

Жодні міркування будь-якого характеру, чи то політичного, економічного, військового чи іншого характеру, не можуть слугувати виправданням агресії.

Крім того, принципи суверенної рівності, поваги прав, притаманних суверенітету, незастосування сили чи погрози силою, непорушності кордонів, територіальної цілісності держав, мирного врегулювання спорів та невтручання у внутрішні справи держав були закріплені також у Заключному акті Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року, який підписаний СРСР, правонаступником якого є Російська Федерація.

Статтями 1 та 2 III Конвенції про відкриття воєнних дій від 18 жовтня 1907 року, яка вступила в дію 26 січня 1910 року та 7 березня 1955 року визнана СРСР, правонаступником якого є Російська Федерація, передбачено, що військові дії між державами не повинні починатися без попереднього та недвозначного попередження у формі або мотивованого оголошення війни, або ультиматуму з умовним оголошенням війни. Про існування стану війни має бути без зволікання оповіщено нейтральним державам, і він матиме для них дійсну силу лише після отримання оповіщення.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року (далі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

24 серпня 1991 року Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено Акт проголошення незалежності України, яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України. Згідно з указаним документом, територія України є неподільною та недоторканною.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і Російська Федерація.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року Російська Федерація, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до пунктів 3, 8 Меморандуму про підтримку миру та стабільності в Співдружності Незалежних Держав від 10 лютого 1995 року, що укладений між державами СНД, серед яких є Україна та Російська Федерація, держави підтвердили непорушність існуючих кордонів один одного та зобов'язалися виступати проти будь-яких дій, що підривають їхню непорушність, а також вирішувати усі суперечки, що виникають з питань кордонів і територій, тільки мирними засобами. Держави також зобов'язалися не підтримувати на території інших держав-учасниць сепаратистські рухи, а також сепаратистські режими, якщо такі виникнуть; не встановлювати з ними політичних, економічних та інших зв'язків; не допускати використання ними територій і комунікацій держав-учасниць Співдружності; не надавати їм економічної, фінансової, військової та іншої допомоги.

31 травня 1997 року, відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань згідно із Заключним актом Наради з безпеки і співробітництва в Європі, Україна та Російська Федерація уклали Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією (ратифікований Законом України від 14 січня 1998 року №13/98-ВР та Федеральним Законом Російської Федерації від 2 березня 1999 року № 42-ФЗ). Відповідно до статей 2 – 3 зазначеного Договору, Російська Федерація зобов'язалася поважати територіальну цілісність України, підтвердила непорушність існуючих між ними кордонів та зобов'язалася будувати відносини одна з одною на основі принципів взаємної поваги, суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або погрози силою, у тому числі економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загальновизнаних норм міжнародного права.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та Російською Федерацією про українсько-російський державний кордон від 28 січня 2003 року (ратифікований РФ 22 квітня 2004 року), територія Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, Донецької і Луганської областей відноситься до території України.

Статтями 1-2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Згідно зі статтею 5 Конституції України, носієм суверенітету та єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами.

Відповідно до статті 68 Конституції України кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Статтею 73 Конституції України закріплено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади РФ та службових осіб з числа

керівництва Збройних Сил Російської Федерації (далі – ЗС РФ), досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які були розцінені представниками влади і ЗС РФ як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту РФ на території України – в Автономній Республіці Крим (далі – АР Крим) та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та ЗС РФ вирішили досягти шляхом розв'язання та ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців ЗС РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та Російської Федерації, створення і фінансування не передбачених законом збройних формувань та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної цілісності України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ службові особи Генерального штабу Збройних Сил Російської Федерації (далі – ГШ ЗС РФ), на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб ЗС РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося досягнення військово-політичних цілей РФ, які, на думку співучасників, були прямо пов'язані з необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів України та, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних заходів, використання протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України для організації сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

Ураховуючи, що територія АР Крим та м. Севастополя мала найбільше військово-стратегічне значення для представників влади та ЗС РФ серед інших територій України, які були об'єктом їх злочинного посягання, а також те, що на вказаній території дислокувалися підрозділи Чорноморського флоту Російської Федерації (далі – ЧФ РФ), це сприяло найбільш прихованому використанню регулярних військ ЗС РФ поряд з іншими елементами гібридної війни, а тому ведення гібридної війни проти України співучасники злочинного плану вирішили розпочати на території півострова Крим.

Для ефективної реалізації плану вирішено залучити військовослужбовців ЗС РФ, співробітників інших силових відомств РФ, представників влади, інших громадян РФ та України. Крім того, з цією ж метою представниками влади РФ створено та озброєно іррегулярні незаконні збройні формування, озброєні банди та групи найманців, якими керували офіцери спецслужб і ЗС РФ.

Так, починаючи з 20 лютого 2014 року для реалізації вищезазначеного умислу, з метою блокування та захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури для забезпечення військової окупації та подальшої анексії РФ території АР Крим м. Севастополя, на територію суверенної держави Україна, а саме АР Крим і м. Севастополь, здійснено вторгнення військовим, морським та повітряним транспортом окремих підрозділів ЗС РФ.

У подальшому військовослужбовцями ЗС РФ здійснено захоплення будівель центральних органів влади АР Крим та встановлено контроль над їхньою діяльністю з метою забезпечення прийняття вигідних та необхідних для РФ рішень. Крім того здійснено блокування автошляхів, захоплення аеропортів та транспортних підприємств, військових частин ЗС України, пошкодження та знищення військового майна, що має важливе оборонне значення для України.

Відтак всупереч міжнародному правопорядку, з нехтуванням державного суверенітету та територіальної цілісності України починаючи з 20 лютого 2014 року представниками влади РФ і службовими особами ЗС РФ розпочато збройне вторгнення регулярних військ РФ на територію України з метою зміни меж території та державного кордону України, на порушення порядку, встановленого Конституцією України та військова окупація території АР Крим.

З огляду на викладене, між державами РФ та Україна з 20 лютого 2014 року триває збройний конфлікт міжнародного характеру, у якому Російська Федерація, її Збройні Сили і військовослужбовці є ворогом для України та її громадян.

Продовжуючи реалізацію злочинного плану, з метою створення приводів для ескалації конфлікту і спроби виправдання своєї агресії перед громадянами Російської Федерації та світовою спільнотою, 21 лютого 2022 року Російською Федерацією визнано «Донецьку народну республіку» та «Луганську народну республіку» незалежними державами.

22 лютого 2022 року Президент Російської Федерації, реалізуючи злочинний план, направив до Ради Федерації звернення про використання ЗС РФ за межами РФ, яке було задоволено.

24 лютого 2022 року о 05 годині Президент Російської Федерації оголосив про рішення розпочати військову операцію в Україні.

Того ж дня, близько 05 год. 10 хв. Збройними Силами Російської Федерації, що діяли за наказом керівництва Російської Федерації та Збройних Сил Російської Федерації, здійснено запуск крилатих та балістичних ракет по аеродромах, військових штабах, складах, підрозділах Збройних Сил України та інших військових формувань. Після чого, тоді ж, війська Російської Федерації вдерлися сухопутним шляхом на територію суверенної держави України.

Згідно з вимогами ст. 1 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» воєнний стан - це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень,

необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень.

У зв'язку з чим, з 05 години 30 хвилин 24.02.2022 у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022, затвердженого Законом України від 24.02.2022 № 2102-ІХ в Україні введено воєнний строком на 30 діб. В подальшому, Указом Президента України від 14.03.2022 № 133/2022, затвердженого Законом України від 15.03.2022 № 2119-ІХ, продовжено строк дії воєнного стану в Україні до 25.04.2022; Указом Президента України від 18.04.2022 № 259/2022, затвердженого Законом України від 21.04.2022 № 2212-ІХ, продовжено строк дії воєнного стану до 25.05.2022; Указом Президента України від 17.05.2022 № 341/2022, затвердженого Законом України від 22.05.2022 № 2263-ІХ, продовжено строк дії воєнного стану в Україні до 23.08.2022; Указом Президента України від 12.08.2022 № 573/2022, затвердженого Законом України від 15.08.2022 № 2500-ІХ, продовжено строк дії воєнного стану в Україні до 21.11.2022; Указом Президента України від 07.11.2022 № 757/2022, затвердженого Законом України від 16.11.2022 № 2738-ІХ, продовжено строк дії воєнного стану в Україні до 19.02.2023; Указом Президента України від 06.02.2023 № 58/2023, затвердженого Законом України від 07.02.2023 № 2915-ІХ, продовжено строк дії воєнного стану в Україні до 20.05.2023; Указом Президента України від 01.05.2023 № 254/2023, затвердженого Законом України від 02.05.2023 № 3057-ІХ, продовжено строк дії воєнного стану в Україні до 18.08.2023; Указом Президента України від 26.07.2023 № 451/2023, затвердженого Законом України від 27.07.2023 № 3275-ІХ, продовжено строк дії воєнного стану в Україні до 15.11.2023. Таким чином, воєнний стан в Україні триває безперервно з 24.02.2022 і дотепер.

Таким чином, починаючи з 24.02.2022 Російська Федерація щодня порушує правила ведення війни та масово чинить воєнні злочини.

Збройні сили Російської Федерації неодноразово завдавали ударів ракетними установками по цивільних аеродромах, важливих критичних об'єктах інфраструктури, житлових будинках, закладах охорони здоров'я та інших цивільних об'єктах.

З 24 лютого 2022 року збройними формуваннями РФ було тимчасово окуповано частини території Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Луганської, Миколаївської, Сумської, Харківської, Херсонської областей.

Згідно ст. 42 IV Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі та додаток до неї: положення про закони і звичаї війни на суходолі (1907 року) територія визнається окупованою, якщо вона фактично перебуває під владою армії супротивника.

Згідно статті 17 Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу.

Оборона України, захист її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності покладаються на Збройні Сили України.

Відповідно до статті 65 Конституції України захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України.

Стаття 17 Закону України «Про оборону України» передбачає права та обов'язки громадян України у сфері оборони - захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України є конституційним обов'язком громадян України.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про Збройні Сили України» Збройні Сили України - це військове формування, на яке відповідно до Конституції України покладаються оборона України, захист її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності.

Збройні Сили України забезпечують стримування збройної агресії проти України та відсіч їй, охорону повітряного простору держави та підводного простору у межах територіального моря України у випадках, визначених законом, беруть участь у заходах, спрямованих на боротьбу з тероризмом.

Згідно статті 11 Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України, затвердженого Законом України «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України» від 24.03.1999 № 548-XIV (в редакції, чинній на час вчинення суспільно-небезпечних діянь) встановлено:

Необхідність виконання завдань оборони України, захисту її суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності, а також завдань, визначених міжнародними зобов'язаннями України покладає на військовослужбовців такі обов'язки:

свято і непорушно додержуватися Конституції України та законів України, Військової присяги, віддано служити Українському народові, сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок;

беззастережно виконувати накази командирів (начальників) і захищати їх у бою, як святинку оберігати Бойовий Прапор своєї частини.

Стаття 16 - Кожний військовослужбовець зобов'язаний виконувати службові обов'язки, що визначають обсяг виконання завдань, доручених йому за посадою. Ці обов'язки визначаються статутами Збройних Сил України, а також відповідними посібниками, порадами, положеннями, інструкціями.

Відповідно до статті 3 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України, затвердженого Законом України «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України» від 24.03.1999 № 551-XIV, встановлено:

Військова дисципліна досягається шляхом:

свідомого ставлення до виконання військового обов'язку, вірності Військовій присязі;

особистої відповідальності кожного військовослужбовця за дотримання Конституції та законів України, Військової присяги, виконання своїх обов'язків, вимог статутів Збройних Сил України;

Стаття 4 - Військова дисципліна зобов'язує кожного військовослужбовця:

додержуватися Конституції та законів України, Військової присяги, неухильно виконувати вимоги статутів Збройних Сил України, накази командирів;

бути пильним, зберігати державну таємницю;

додержуватися визначених статутами Збройних Сил України правил взаємовідносин між військовослужбовцями, зміцнювати військове товариство;

виявляти повагу до командирів і один до одного, бути ввічливими і додержуватися військового етикету;

поводитися з гідністю й честю, не допускати самому і стримувати інших від негідних вчинків.

Наведені вище факти розв'язання та ведення РФ агресивної війни проти України, здійснення підривної діяльності, в тому числі шляхом вторгнення

підрозділів ЗС РФ на територію України, захоплення територій, державних установ, організацій та військових частин з 27 лютого 2014 року, нанесення ракетних ударів, широко висвітлювалися більшістю засобів масової інформації України та іноземних держав, у зв'язку з чим були достовірно відомі Кліменковій Н.В.

Однак, у порушення зазначених актів національного та міжнародного законодавства, положень та статутів, громадянка України Кліменкова Н.В. здійснила державну зраду, що виразилося у переході на бік ворога в період збройного конфлікту в умовах воєнного стану, а також вчинила злочин проти встановленого порядку несення військової служби за наступних обставин за наступних обставин.

02.03.2018 Кліменкова Н.В. була призвана на військову службу Кальміусько-Нікольським об'єднаним районним військовим комісаріатом Донецької області.

05.03.2018 Кліменкова Н.В., відповідно до Указом Президії Верховної ради України «Про порядок Військової присяги» від 10.10.1991 № 1640-ХІІ, склала присягу на вірність народу України.

02.03.2018 Кліменкова Н.В., строком на 3 роки уклала контракт про проходження військової служби та призначена на посаду медичної сестри госпітального відділення військового мобільного госпіталю Військово-медичного клінічного центру Південного регіону Медичних сил Збройних сил України - військова частина А0318 (наказ начальника 61 ВМГ від 02.03.2018 № 6-РС).

03.07.2020 Кліменковій Н.В., наказом Міністерства оборони України № 305, присвоєно військове звання молодший лейтенант медичної служби.

Цим же наказом, Кліменкова Н.В., строком на 5 років уклала контракт про проходження військової служби та призначена на посаду ординатор відділення військового мобільного госпіталю Військово-медичного клінічного центру Південного регіону Медичних сил Збройних сил України - військова частина А0318.

23.07.2020 Кліменкову Н.В., наказом Командувача Медичних сил Збройних сил України № 20, призначено на посаду начальника приймального відділення 555 військового мобільного госпіталю військово-медичного клінічного центру Східного регіону Медичних сил Збройних сил України (військова частина А1249, із дислокацією у м. Маріуполь, Донецької області), (далі за текстом – В/Ч А1249).

З 24.02.2022 в ході ведення постійних, тривалих бойових дій навколо та безпосередньо в м. Маріуполь Донецької області, в тому числі в районах постійної та тимчасової дислокації В/Ч А1249, особовий склад виконував завдання у різних міських лікарнях м. Маріуполь щодо збереження, зміцнення та відновлення сил і здоров'я особового складу військ, в тому числі цивільного населення, як найважливішого фактору, що визначає високу боєздатність і бойову готовність військ.

На початку березня 2022 року, точний період часу досудовим розслідуванням не встановлено, у зв'язку із збільшенням кількості артилерійських, ракетних обстрілів, кількості прямих бойових зіткнень у місті та передмісті, з поступовим захопленням зс рф інфраструктури районів міста, а також у зв'язку з обстрілами місць В/Ч А1249 та прямою загрозою потрапляння в полон значної частини боєздатного складу В/Ч А1249, з метою збереження вцілілих, на вказаний період, засобів та особового складу В/Ч А1249, командуванням В/Ч А1249 було прийнято рішення про переміщення В/Ч А1249 до відповідних підземних сховищ, що розташовані на територіях декількох заводів у м. Маріуполь Донецької області.

Надалі, приблизно починаючи 10 березня 2022 року, точної дати досудовим розслідуванням не встановлено, у зв'язку поступовим переходом міста під військовий контроль зс рф, частина особового складу В/Ч А1249 за організації командування (з дозволу) так і самостійно покинула місця тимчасового розташування (запасні пункти) В/Ч А1249 в м. Маріуполь та вибула на підконтрольну українській владі територію, м. Дніпро, а інша частина особового складу, у зв'язку з складною важкою бойовою ситуацією у місті та логістики, за власними переконаннями та бажанням, залишились в м. Маріуполь, в тому числі Кліменкова Н.В.

В свою чергу, Кліменкова Н.В., являючись військовослужбовцем Збройних сил України, приблизно у період часу з 09 березня по 14 березня 2022 року, конкретний період часу досудовим розслідуванням не вставлено, усвідомлюючи про початок з 24.02.2022 ведення військової операції рф проти України, про початок бойових дій по всій території України, про застосування та нанесення зс рф ракетних обстрілів по території України (в тому числі по місту Маріуполь), крім того знаходячись з 24.02.2022 у безпосередніх бойових діях на територіях Донецької області, та в ході виконання своїх обов'язків та постійної комунікації між військовослужбовцями, достовірно знала про здійснення часткового переміщення особового складу В/Ч А1249 на підконтрольну українській владі територію та мала можливість покинути місця тимчасового розташування В/Ч А1249.

Тобто, молодший лейтенант Медичної служби Збройних сил України Кліменкова Н.В., за невстановлених на даний час обставин добровільно прийняла рішення залишитись у м. Маріуполь та не прибувати до тимчасового пункту дислокації В/Ч А1249 у м. Дніпро.

Таким чином, у громадянки України Кліменкової Н.В., за невстановлених досудовим розслідування обставин та у невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше 10.02.2022, виник злочинний умисел, направлений на заподіяння шкоди суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканості, обороноздатності, державній, економічній, інформаційній безпеці, шляхом переходу на бік ворога в період збройного конфлікту в умовах воєнного стану.

Надалі, Кліменкова Н.В., не пізніше 18.05.2023, знаходячись у м. Маріуполь, реалізуючи свій злочинний умисел, направлений на заподіяння шкоди суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканості, обороноздатності, державній, економічній, інформаційній безпеці, шляхом переходу на бік ворога в період збройного конфлікту, в умовах воєнного стану, усвідомлюючи протиправність своїх, з метою підтвердження своїх намірів, будучи діючим військовослужбовцем та перебуваючи на посаді начальника приймального відділення 555 військового мобільного госпіталю військово-медичного клінічного центру Східного регіону Медичних сил Збройних сил України (В/Ч А1249), маючи вищу кваліфікаційну категорію зі спеціальності пульмонології та досвід роботи, добровільно зайняла посаду лікаря пульмонолога міської лікарні інтенсивного лікування ДНР (м. Маріуполь).

Крім того, 18.05.2022 Кліменкова Н.В., на підтвердження свого злочинного умислу, продовжуючи реалізацію своїх протиправних дій, надала інтерв'ю в якості «лікаря-пульмонолога міської лікарні інтенсивного лікування», котре опубліковано у застосунку для спілкування «Telegram» на каналі «Донбасс решает» під назвою «В Мариуполе все забыли про COVID-19 – в холоде, голоде и антисанитарии людям было не до этого», яке містить текст: «Рассказалу каналу Донбасс решает врач-пульмонолог городской больницы интенсивного лечения Наталья. «Мы думали о том, как выжить, как спасти наших пациентов, а не о

ковиде, - сказала она. По ее словам, говорит о какой то статистике по ковиду сейчас сложно – необходимо тестирование».

В подальшому, Кліменкова Н.В., за короткий проміжок часу, не пізніше 01.07.2023, знаходячись у м. Маріуполь, продовжуючи реалізацію свого злочинного умислу, направлений на заподіяння шкоди суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканості, обороноздатності, державній, економічній, інформаційній безпеці, шляхом переходу на бік ворога в період збройного конфлікту, в умовах воєнного стану, усвідомлюючи протиправність своїх дій, з метою підтвердження своїх намірів, будучи діючим військовослужбовцем та перебуваючи на посаді начальника приймального відділення 555 військового мобільного госпіталю військово-медичного клінічного центру Східного регіону Медичних сил Збройних сил України (В/Ч А1249) добровільно зайняла посаду «и.о. главного врача» закладу «Государственное бюджетное учреждение «Центр первичной медико-санитарной помощи № 2 г. Мариуполя»».

Так, 30.07.2022 Кліменкова Н.В., на підтвердження свого злочинного умислу, продовжуючи реалізацію злочинного умислу, надала інтерв'ю в якості «и.о. главного врача поликлиники №2», котре опубліковано у застосунку для спілкування «Telegram» на каналі «Донбасс решает» під назвою «В Мариуполе произошли заметные перемены в лучшую сторону», яке містить текст: «В Мариуполе произошли заметные перемены в лучшую сторону. Так сказала каналу Донбасс решает и.о. главного врача поликлиники №2 Наталья Клименкова...».

Враховуючи викладене, молодший лейтенант медичної служби Кліменкова Наталія Володимирівна, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер свого діяння, передбачаючи його суспільно-небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, будучи військовослужбовцем Збройних Сил України та займаючи посаду начальника приймального відділення 555 військового мобільного госпіталю Військово-медичного клінічного центру Східного регіону Медичних сил Збройних сил України (військова частина А1249), достовірно володіючи інформацією та розуміючи, що з 20 лютого 2014 року РФ здійснюється військова агресія відносно України та вчиняються дії, направлені на зміну меж території України, в порушення складеної Військової присяги, ст.ст. 17, 65 Конституції України, ст. 1 Закону України «Про Збройні Сили України», ст.ст. 11, 16 Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України, ст. 3, 4 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України», вчинила особливо тяжкий злочин проти основ національної безпеки – державну зраду, що виразилося у переході на бік ворога в період збройного конфлікту, в умовах воєнного стану.

Таким чином, Кліменкова Н.В. підозрюється в тому, що за викладених вище обставин, діючи умисно на шкоду суверенітетові, територіальній цілісності, недоторканості, обороноздатності та державній безпеці України, вчинила державну зраду шляхом переходу на бік ворога в період збройного конфлікту, в умовах воєнного стану, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбачений ч. 2 ст. 111 КК України.

Крім того, у вищевказаний період Кліменкова Н. В. вчинила кримінальне правопорушення, передбачене ч. 4 ст. 408 КК України, тобто самовільне залишення військової частини або місця служби з метою ухилитися від військової служби, а також нез'явлення з тією самою метою на службу у разі призначення,

переведення, з відрядження, відпустки або лікувального закладу, вчинене в умовах воєнного стану або бойовій обстановці.

Фактичні обставини кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється Кліменкова Наталя Володимирівна

Відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року. Указом Президента України від 26.07.2023 № 451/2023, затвердженого Законом України від 27.07.2023 № 3275-IX, продовжено строк дії воєнного стану в Україні до 15.11.2023. Таким чином, воєнний стан в Україні триває безперервно з 24.02.2022 і дотепер.

Згідно з вимогами ст. 1 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» воєнний стан - це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень.

Згідно статті 17 Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу.

Оборона України, захист її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності покладаються на Збройні Сили України.

Відповідно до статті 65 Конституції України захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України.

Стаття 17 Закону України «Про оборону України» передбачає права та обов'язки громадян України у сфері оборони - захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України є конституційним обов'язком громадян України.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про Збройні Сили України» Збройні Сили України - це військове формування, на яке відповідно до Конституції України покладаються оборона України, захист її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності.

Збройні Сили України забезпечують стримування збройної агресії проти України та відсіч їй, охорону повітряного простору держави та підводного простору у межах територіального моря України у випадках, визначених законом, беруть участь у заходах, спрямованих на боротьбу з тероризмом.

Згідно статті 11 Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України, затвердженого Законом України «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України» від 24.03.1999 № 548-XIV (в редакції, чинній на час вчинення суспільно-небезпечних діянь) встановлено:

Необхідність виконання завдань оборони України, захисту її суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності, а також завдань, визначених

міжнародними зобов'язаннями України покладає на військовослужбовців такі обов'язки:

свято і непорушно додержуватися Конституції України та законів України, Військової присяги, віддано служити Українському народові, сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок;

беззастережно виконувати накази командирів (начальників) і захищати їх у бою, як святиню оберігати Бойовий Прапор своєї частини.

Стаття 16 - Кожний військовослужбовець зобов'язаний виконувати службові обов'язки, що визначають обсяг виконання завдань, доручених йому за посадою. Ці обов'язки визначаються статутами Збройних Сил України, а також відповідними посібниками, порадами, положеннями, інструкціями.

Відповідно до статті 3 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України, затвердженого Законом України «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України» від 24.03.1999 № 551-XIV, встановлено:

Військова дисципліна досягається шляхом:

свідомого ставлення до виконання військового обов'язку, вірності Військовій присязі;

особистої відповідальності кожного військовослужбовця за дотримання Конституції та законів України, Військової присяги, виконання своїх обов'язків, вимог статутів Збройних Сил України;

Стаття 4 - Військова дисципліна зобов'язує кожного військовослужбовця:

додержуватися Конституції та законів України, Військової присяги, неухильно виконувати вимоги статутів Збройних Сил України, накази командирів;

бути пильним, зберігати державну таємницю;

додержуватися визначених статутами Збройних Сил України правил взаємовідносин між військовослужбовцями, зміцнювати військове товариство;

виявляти повагу до командирів і один до одного, бути ввічливими і додержуватися військового етикету;

поводитися з гідністю й честю, не допускати самому і стримувати інших від негідних вчинків.

Будучи військовослужбовцем військової служби, молодший лейтенант м/с Кліменкова Н.В., згідно з вимогами ст. ст. 11, 16 Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України, ст. ст. 3, 4 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України, зобов'язаний свято і непорушно додержуватися Конституції та законів України, Військової присяги, віддано служити Українському народові, сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок, бути дисциплінованим та виявляти повагу до командирів (начальників), беззастережно, неухильно точно та у встановлений строк виконувати їх накази, знати та виконувати свої обов'язки, додержуватися вимог військових статутів, поводитися з гідністю й честю, не допускати самому і стримувати інших від негідних вчинків.

В свою чергу, молодший лейтенант м/с Кліменкова Н.В. достовірно знаючи свої обов'язки, передбачені зазначеним вище законодавством, яке регламентує порядок виконання військового обов'язку і проходження військової служби, маючи можливість належно їх виконувати, свідомо допустила їх порушення, вчинивши військовий злочин за наступних обставин.

02.03.2018 Кліменкова Н.В. була призвана на військову службу Кальміусько-Нікольським об'єднаним районним військовим комісаріатом Донецької області.

05.03.2018 Кліменкова Н.В., відповідно до Указом Президії Верховної ради України «Про порядок Військової присяги» від 10.10.1991 № 1640-ХП, склала присягу на вірність народу України.

02.03.2018 Кіменкова Н.В., строком на 3 роки уклала контракт про проходження військової служби та призначена на посаду медичної сестри госпітального відділення військового мобільного госпіталю Військово-медичного клінічного центру Південного регіону Медичних сил Збройних сил України - військова частина А0318 (наказ начальника 61 ВМГ від 02.03.2018 № 6-РС).

03.07.2020 Кліменковій Н.В., наказом Міністерства оборони України № 305, присвоєно військове звання молодший лейтенант медичної служби.

Цим же наказом, Кіменкова Н.В., строком на 5 років уклала контракт про проходження військової служби та призначена на посаду ординатор відділення військового мобільного госпіталю Військово-медичного клінічного центру Південного регіону Медичних сил Збройних сил України - військова частина А0318.

23.07.2020 Кліменкову Н.В., наказом Командувача Медичних сил Збройних сил України № 20, призначено на посаду начальника приймального відділення 555 військового мобільного госпіталю військово-медичного клінічного центру Східного регіону Медичних сил Збройних сил України (військова частина А1249, із дислокацією у м. Маріуполь, Донецької області), (далі за текстом – В/Ч А1249).

З 24.02.2022 в ході ведення постійних, тривалих бойових дій навколо та безпосередньо в м. Маріуполь Донецької області, в тому числі в районах постійної та тимчасової дислокації В/Ч А1249, особовий склад виконував завдання у різних міських лікарнях м. Маріуполь щодо збереження, зміцнення та відновлення сил і здоров'я особового складу військ, в тому числі цивільного населення, як найважливішого фактору, що визначає високу боєздатність і бойову готовність військ.

На початку березня 2022 року, точний період часу досудовим розслідуванням не встановлено, у зв'язку із збільшенням кількості артилерійських, ракетних обстрілів, кількості прямих бойових зіткнень у місті та передмісті, з поступовим захопленням зс рф інфраструктури районів міста, а також у зв'язку з обстрілами місць В/Ч А1249 та прямою загрозою потрапляння в полон значної частини боєздатного складу В/Ч А1249, з метою збереження вцілілих, на вказаний період, засобів та особового складу В/Ч А1249, командуванням В/Ч А1249 було прийнято рішення про переміщення В/Ч А1249 до відповідних підземних сховищ, що розташовані на території декількох заводів у м. Маріуполь Донецької області.

Надалі, приблизно починаючи 10 березня 2022 року, точної дати досудовим розслідуванням не встановлено, у зв'язку поступовим переходом міста під військовий контроль зс рф, частина особового складу В/Ч А1249 за організації командування (з дозволу) так і самостійно покинула місця тимчасового розташування (запасні пункти) В/Ч А1249 в м. Маріуполь та вибула на підконтрольну українській владі територію, м. Дніпро, а інша частина особового складу, у зв'язку з складною важкою бойовою ситуацією у місті та логістики, за власними переконаннями та бажанням, залишились в м. Маріуполь, в тому числі Кліменкова Н.В.

Так, у невстановлений досудовим слідством час, але не пізніше 18 травня 2022 року в умовах воєнного стану, молодший лейтенант медичної служби Кліменкова Н.В. діючи умисно, з метою ухилитися від військової служби, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачаючи суспільно небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, в порушення статутних вимог, без

поважних причин, після остаточної окупації м. Маріуполь не з'явилась на службу до тимчасового місця дислокації військової частини А1249 у м. Дніпро. З того часу молодший лейтенант медичної служби Кліменкова Н.В. свої службові обов'язки не виконувала, час проводила на власний розсуд, та про своє місцезнаходження до органів командування, в органи військового та цивільного управління не повідомляла.

Таким чином, Кліменкова Наталя Володимирівна, за викладених вище обставин, обґрунтовано підозрюється у дезертирстві тобто у самовільному – не з'явленні на службу з метою ухилитися від військової служби вчинене в умовах воєнного стану, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 408 КК України.

Старший слідчий 3 відділу
1 управління досудового розслідування
Головного слідчого управління СБ України

Ярослав ПАНОВ

«ПОГОДЖЕНО»
Прокурор першого відділу управління
організації і процесуального керівництва
досудовим розслідуванням та
підтримання публічного обвинувачення
у кримінальних провадженнях органів безпеки
Департаменту нагляду за
додержанням законів органами безпеки
Офісу Генерального прокурора
« 08 » 09 2023 року

Сергій ТРУШ

Відповідно до положень ст.ст. 42, 277, 278 КПК України підозрюваному роз'яснено його процесуальні права та обов'язки, а саме:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені КПК України, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених КПК України та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 КПК України;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 КПК України, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 КПК України;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому КПК України;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;
- 18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний має також інші процесуальні права, передбачені КПК України.

Підозрюваний зобов'язаний:

- 1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;
- 2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;
- 3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду;

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробації, необхідну для підготовки досудової доповіді.

Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням особою, яка здійснює таке повідомлення.

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний: _____ / _____ /
(підпис) (прізвище та ініціали)

Захисник: _____ / _____ /
(підпис) (прізвище та ініціали)

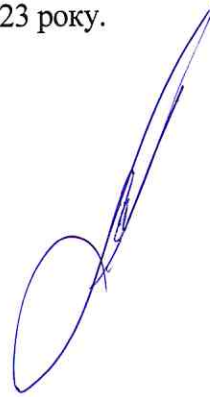
«__» год. «__» хвилин «__» _____ 2023 року.

Повідомлення про підозру вручив:

Старший слідчий 3 відділу

1 управління досудового розслідування

Головного слідчого управління СБ України

Ярослав ПАНОВ